

Att icke nämna Baron Munch kan vara rätt så godt. »Meddeladt» till Runebergska gåfvan må gerna stå.

Broderligen
J. V. S:n

96 J. V. SNELLMAN – A. ARMFELT 12. VI 1858
RA, A. Armfelts brevsamling

10

Högvälborne Herr Grefve!

Ryktet, att Herr Friherre Munck begärt sitt entledigande från Vice-Kanslers befattningen, öfverraskar ännu smärtsamt hvarje vän af universitetet äfven efter den fortsatta tryckande behandling, för hvilken det varit föremål. Jag vågar knappt hoppas, att Högvälborne Herr Grefven skall lyssna till mina ringa ord. Men då Herr Grefven förut haft godheten tillåta mig skriftligen nalkas Dess person, anser jag för pligt att nu begagna denna tillåtelse, för att lemna Herr Grefven de upplysningar, jag förmår. 20

Alltsedan Baron Munck tillträdde sin befattning, har den studerande ungdomen i sitt yttre förhållande ingen enda gång påkallat någon ogillande uppmärksamhet. Hvad mot den blifvit anmärkt, är icke handling, utan ord, ord vid skålar, ord vid spektaklande. Under nära tre års tid, säger tre år, hafva verkligen vid *tre* särskilda tillfällen sådana misshagliga ord kunnat uppletas. För dessa så många och oerhörda brott har universitetet år ut och år in hållits i en jemn agitation genom hotelser om dess förflyttning, dess upplösning; officiela trohetsförsäkringar hafva på gifven vink aflåtits; lärarene hafva *inför öppna dörrar* fått uppbära de strängaste tillrättavisningar, Rektor enskildt blifvit reprocherad och derpå afsatt. Vice Kansler är på förslag att undergå samma öde. Några utvalda slarfvar bland ungdomen hafva för dessa brott gjorts till riksfarliga personer, blifvit internerade, ställda under polisuppsigt o. s. v. 30

Sagde ord hafva visserligen röjt en oppositionsanda hos ungdomen. En sådan finnes hos all ungdom, i vår tid hos all bildad ungdom i någon form af politisk liberalism. Här har den genom Styrelsens åtgärder omsorgsfullt blifvit närd. För ungdomen härstädes är tryckfrihet all frihet, censurförtryck allt förtryck. Detta har också sina tider varit så ytterligt, att motsvarande exempel saknas. Äfven under ifrågavarande tre år har censuren stundom utöfvats på det våldsamaste sätt. Den harm, detta framkallat, ger sig desto lättare luft, emedan tiderna eljest varit mildare – ehuru icke för universitetet, som snart kan räkna dessa tre år bland sina hårdaste. Det sätt, hvarpå utbroten blifvit bestraffade, har enkom varit beräknadt att smickra ungdomens egenkärlek. Ty hvilka viktiga män blifva icke dessa herrar, då ett enda ord af dem sätter Statsstyrelsen i oro, bringar deras förmän och lärare onåd, förnedrar dem, afsättar dem, under det att herrarne sjelfva blifva politiska utmärktheter och martyrer. Det är detta, som utgör den egentliga olyckan. Några ord i en eländig komedi, bestaffade med tilltal eller några dagars carcer såsom blott dumma och oanständiga, skulle längesedan vara glömda. *Nu ingår minnet af dem i universitetets historia.* Och hvad hafva de i sjelfva verket att betyda? De ynglingar, som anse deras uttalande för hjeltedater, de skola efter några år vara 40 50

likadane efter löner, titlar och ordnar hungrande pastorer och assessorer, som deras fäder före dem varit. För sådanes skuld underhålles nu en agitation, som måste bringa hvarje tänkande man vid universitetet till förtviflan. Den enda sanna väg, att rätta ungdomen, som finnes, den att verka på öfvertygelse, den är derigenom stängd.

Det är på dessa förhållanden jag ansett för min pligt att vördsamast påkalla Högvälborne Herr Grefvens uppmärksamhet. Redan Rektor Reins för afskedande torde, när höstterminen väl är inne, bringa anledningar nog till ny oro, Kommer Friherre Muncks afsked dertill, så må Herr Grefven vara öfvertygad, att demonstrationerna icke skola låta vänta på sig. Det skall så fortgå, så länge universitetet i dess helhet, dess myndigheter och lärare göras ansvariga för hvarje pojkes bland fyrahundrade förflugna infall och ord.

Högvälborne Herr Grefven behagade välvilligt förlåta den öppenhet, hvarmed jag yttrat mig, och den form, hvori det skett. Endast genom att tala öppet kan jag hoppas att möjligen vara till gagn; och tiden har icke tillåtit mig söka ord och uttryck.

Med djupaste vördnad har jag äran framhärda

Högvälborne Herr Grefvens
aldraödmjukaste tjenare
Joh. Vilh. Snellman

Helsingfors den 12 Juni 1858.

97 J. V. SNELLMAN – L. N. CASTRÉN 19.VI 1858

Privat samling

Olycka har skett. Eld löskom i natt i Duldin'ska huset – antände småningom öfverallt omkring. Af Tengströms gård står hufvudbyggnaden men illa medfaren i smått. Af Borgströms Kontorsbyggnaden. Tengström's effekter äro bergade bra noggrannt. Vi ställa till med återflyttning.

Mina rum stå toma och erbjuda kvarter för dem, som komma hit.

J. V. S:n

Lördag kl. 1/2 9.

40

98 J. V. SNELLMAN – A. ARMFELT 2.IX 1858

RA, A. Armfelts brevsamling

Högvälborne Herr Grefve!

Att de ödmjuka rader, med hvilka jag senast hade äran uppvakta Högvälborne Herr Grefven icke blifvit illa upptagne, inger mig förhoppning, att Herr Grefven icke heller med misshag skall anse, hvad jag här tager mig friheten meddela.

Vid universitetet har det rykte spridit sig, att Styrelsen vid återbesättandet af rektorsembetet med Sitt val torde falla på professor Palmén, som nu innehar tredje förslagsrummet. Utan att känna, hvilken grund detta rykte må ega, har jag mig dock bekant, att personer, hvilkas åsigter icke torde sakna inflytande, ansett ett sådant val med universi-